

WILSON BENESCH ARC LUIDSPREKERS

Beschaafd evenwicht

Aardige mensen, prachtige landschappen, behoudend, artistiek, eigenwijs. Allemaal kreten die perfect passen bij het aan de overkant van de Noordzee gelegen Groot-Brittannië. Een land ook met een zeer rijke audiohistorie en vele getalenteerde topontwerpers zoals Peter Walker (Quad), Antony Michaelson (Musical Fidelity), Alastair Robertson-Aikman (SME) en nog vele anderen. Enkele uitzonderingen daargelaten staat Engelse hifi naast de goede klank, vooral toch bekend als conservatief en behoudend. In het Engelse Sheffield bestaat echter een onderneming die het al vanaf de start in 1989 totaal anders heeft aangepakt en zelfs als extreem vooruitstrevend te boek staat. Ik heb het hier over niemand anders dan luidsprekerbouwer Wilson Benesch die hier met hun kleinste model, Arc, acte de presence geeft.

Voor de feitelijke start van Wilson Benesch gaan we naar het jaar 1989 waar we Craig Milnes en zijn vrouw Christina tegenkomen. Met een gesubsidieerd bedrag van 25.000 Engelse pond hebben zij net een omvangrijk onderzoek naar de toepassing van carbonvezels afgerond met als resultaat 's werelds eerste sub chassis draaitafel en wat later, de bijbehorende arm. Ook in 1989 is het materiaal Carbon niet uniek. Wel uniek is het feit dat door de vezels in een centrifuge in elkaar te laten verweven, er een veel sterkere constructie kon worden gecreëerd dan eerder mogelijk was. Door de vele evaluaties en onderzoeken ontstond een heel nieuw en diepgaand inzicht in hoe de geluidstechnische gedragingen van materialen de weergave

konden beïnvloeden. Met deze kennis is het niet vreemd dat in 1994 dan ook het eerste Wilson Benesch luidsprekersysteem genaamd A.C.T. (Advanced Composite Technology) het levenslicht ziet, met als officiële introductie de in 1995 gehouden High-End show in Frankfurt. Deze vloerstaande A.C.T. wordt daar met verbazing en ontzag ontvangen en een solide basis voor naamsbekendheid en kwaliteit is daarmee gelegd. Met het vorderen van de jaren zijn de technieken meer verfijnd en is het modellengamma steeds verder uitgebreid. De lijn bestaat nu uit vloerstaande modellen als het zeer geavanceerde topmodel Chimera, de huidige A.C.T. (een verdere vervolmaking van de eerste versie uit 1994) en de Curve. Verder zijn er nog de monitor mo-

dellen Centre (center speaker), Discovery en de hier geteste Arc als kleinste 'instap' model. Ook de platenspeler en twee armen maken vandaag de dag nog steeds deel uit van het leveringsgamma.

Wilson Benesch Arc

Ook al is de Arc het meest compacte model uit de complete Wilson Benesch luidsprekerlijn. Het is zeker niet zomaar een ordinaire hekkensluiser. Net als bij de andere, meer kostbare modellen is ook de Arc een uiterst geavanceerd product. De doordachtheid begint al bij het uitpakken want waar een normale monitorluidspreker los op een al dan niet bijbehorende standaard wordt geplaatst, wordt er bij de Arc een speciaal exemplaar bijgeleverd waar hij stevig op vast

tested

music
emotion

91

■ NEXT

wordt geschroefd. Toepassen van een andere standaard is zelfs niet eens mogelijk, want aan de onderzijde van de kast bevinden zich twee basreflex poorten. In de standaard is precies die ruimte vrijgelaten welke nodig is om de poorten ongehinderd hun werk te laten doen. Net als de andere, duurdere modellen is de Arc een oogverblindend luidsprekersysteem welke qua afwerkingsgraad en uitstraling absoluut bij de topliga hoort. Wilson Benesch noemt deze luidspreker zelf een micro tweeweg systeem en daar is wel wat voor te zeggen. Met zijn 31 cm hoog, 23 cm breed, 30 cm diep en 11 kilo gewicht is het nu niet bepaald een groot systeem te noemen hoewel de standaard de maten vergroot naar 95 cm hoog, 37 cm diep en 28 kilo(!) gewicht. Net als zijn grotere broers is de Arc voorzien van de inmiddels beroemde 17 cm Tactic bas/midden eenheid. Deze bijzondere constructie bestaat uit een membraan van Isotactic polipropyleen welke een geringe massa weet te koppelen aan een zeer hoge stijfheid en demping van ongewenste materiaalresonanties. Aan deze eenheid heeft heel veel onderzoek plaatsgevonden en is een typisch voorbeeld van een product wat alsmaar wordt geoptimaliseerd. Het hoog wordt verzorgd door een 2,5 cm soft dome tweeter terwijl aan de achterzijde een dubbel paar vergulde connectoren laat weten geschikt te zijn voor bi-wiring en/of bi-amping. Deze verbindingen zijn geschikt voor banaanstekers en spades, maar niet voor losse kabeleinden. Meegeleverd zijn dit keer niet van die blikken verbidingsbrugjes maar nette kabels voorzien van spades. Wanneer ik de kast nader bekijk, zie ik aan de achter- en zijkanten heel goed dat de kast grotendeels uit Carbonvezels is vervaardigd die naderhand van een mooi supertransparant gepolitoerde afwerking zijn voorzien. Heel fraai! De voorzijde en de slanke stroken van het zijpanelen zijn van hout vervaardigd. Maar... ho, wacht eens even, dus niet! Het lijkt wel hout maar is in werkelijkheid een kunstig bewerkt aluminium paneel, welke op geavanceerde wijze wordt voorzien van een flinterdun laagje hout. De panelen komen overigens uit dezelfde fabriek welke ook

de interieurpanelen voor Bentley en Rolls Royce vervaardigd! Duurzaamheid, maximale uitstraling en een zeer fraai staaltje vakmanschap zijn hier dus troef.

Gebruik en luisteren

In de luisterruimte slaan de Arc weergevers een goed figuur. Ze ogen goed in waarschijnlijk ieder interieur (vele afwerkingsopties zijn leverbaar) en door de zeer solide en goed verstelbare spikes is een stevige plaatsing gemakkelijk haalbaar. Wel even met een waterpas goed afstellen zodat ze daadwerkelijk rechtstaan. De luidsprekers blijken visueel twee gezichten te hebben. Conservatief en 'gewoon' met de frontjes erop en modern en vooruitstrevend met verwijderde afdekking. Ik opteer zelf duidelijk voor de tweede optie, maar smaken verschillen natuurlijk. Het moet mij wel van het hart dat ik zowel de bevestiging met van die normale plastic clipjes als de afwerking van het frontframe tegenover het superieure niveau van de rest, wel wat tekort vind schieten. Hadden ze dat nu niet wat fraaier kunnen oplossen met bijvoorbeeld magneten a la Wilson Audio en een draadmodel frame? Nu is het gevolg dat je voor optimale prestaties de frontjes er maar beter af kunt laten. Voor het luisteren is naast mijn inmiddels overbekende componenten bestaande uit de DK Design VS-1 versterker met Siemens-Halske NOS buisjes en de North Star cd combinatie ook gebruik gemaakt van een Meridian 808i cd-speler, Audio Research Ref 3 voorversterker in combinatie met Linn Klimax Twin en Audio Research VS110 eindversterkers. In de bekabeling is dit keer vooral veel gebruik gemaakt van de Nord-Ost Red Dawn mkII kabels, uitgevoerd in bi-wiring configuratie. Andere kabels zoals mijn type III van Johan Keltelaar en Crystal Cable Ultra presteerden ook uitstekend, maar de ideale match werd toch vooral in dit geval gevormd door de NordOst kabels die iets opener, puntiger en energieke klonken. Wanneer ik aan het opstellen begin blijkt de Arc niet echt kritisch te zijn qua plaats, maar vooral aan het indraaien (toe in) dient veel aandacht te worden besteed. Waar mijn MC-Systems

M3 luidsprekers maar heel licht hoeven te worden ingedraaid om een goed beeld op te bouwen, verwacht de Arc juist een ferme draai. Recht op de oren of zelfs nog wat verder naar binnen is hier het devies. Wordt hieraan voldaan, dan wordt u rijkelijk beloond met een ruim en groot stereobeeld en excellente focusering. Laat u ze gewoon recht vooruit stralen, zult u zich vertwijfelt afvragen wat nu in hemelsnaam zo bijzonder is aan deze weergevers. Zo groot is dus het verschil! De Wilson Benesch luidsprekers zijn net als andere kwaliteitscomponenten nogal gevoelig voor wat je eraan hangt. Ondanks de geringe afmetingen kom je hier dus niet weg met een standaard stereosetje. Nee, het liefst open klinkende, stabiele en goed afbakende componenten met de nodige resolutie en klankkleur wordt hier gevraagd. Wordt hier aan voldaan, dan heeft u aan deze Engelse vertegenwoordigers een fijne muziekkompaan. Wanneer ik start met Boulevard of Broken Dreams van Diana Kralls album 'All for You' word ik aangenaam verrast op een zeer zuivere, sfeervolle maar ook iets ingetogen weergave. Het middengebied wordt opvallend natuurgetrouw weergegeven met precies die juiste balans qua vloeiendheid en muzikaliteit. De spraakverstaanbaarheid ligt heel hoog en net als bij de M3 luidsprekers is de kastkleuring erg laag. Heel fraai zijn de afmetingen van het stereobeeld. Eindelijk weer eens een weergever die hoogte in de juiste verhoudingen kan neerzetten, want de muziek lijkt geen moment uit de luidsprekers te komen en stijgt mooi op. Enkel bij zeer luide passages van grote Symphonie orkesten (Sacre du Printemps van Strawinsky op Telarc) is wat lichte stress en geringe (kast-)kleuring hoorbaar. Niet echt iets om je over te schamen als mini monitor. Laag, midden en hoog vormen een mooie eenheid waarbij geen van deze drie teveel op de voorgrond tredt. Een systeem wat dus goed in balans is. Dat het laag niet al te diep doorloopt, rond een Herz of vijftig houdt het allemaal wel op, zal niemand verbazen maar wat er is, is prima van kwaliteit. Goed doortekend en strak. Sterk punt is de hoge mate waar-

in vervorming hoorbaar afwezig is. Dit is goed waarneembaar bij grote groepen strijkers, bekkens, snare drums en luide uithalen van stemmen en luistert erg ontspannen. De Arc is überhaupt een wat ingetogen en beleefde weergever die eerder iets afstandelijk is dan je echt de muziek in trekt. Liefhebbers van beukende rockmuziek en andere wilde ritmische varianten zullen er beduidend minder mee aan hun trekken komen, wel genietters van meer rustige en melodieuze muziek die naast akoestisch ook best elektronisch mag zijn. Interessant is dat ondanks de voorname terughoudendheid en rust, de dynamiekverwerking erg groot is. Ook bij luide afspeelniveaus die veel mini's ver te boven gaan, speelt deze Arc nog monter door.

Conclusie

Wilson Benesch is een vreemde eend in de Engelse bijt. Technologisch een zeer hoogstaand product met een afwerkingsniveau die tot de besten ter wereld behoort. De uitvoering van de luidsprekers is verfijnd en zeer goed doordacht. Bij de weergave komt het ietwat ingetogen Engelse karakter weer wat meer naar voren, maar de grote homogeniteit die in het ontwerp steeds maar weer terugkomt, zorgt er voor dat de Arc zeker als all-rounder aangemerkt kan worden, maar dan wel voor fijnproevers. Je moet veel naar live muziek luisteren om de vele kwaliteiten van deze weergevers te herkennen en muziek weer die ontdekkingsreis word die het behoort te zijn. De luidsprekers zijn zeker niet perfect maar val je eenmaal voor de schone, beschaafde en neutrale weergave, dan zijn de overige alternatieven op de vingers van één hand te tellen. Technologie in zijn schoonste vorm.

Tekst & fotografie: Werner Ero

PRIJZEN:

WILSON BENESCH ARC (P/PAAR ZONDER STANDS)	€ 3.400,-
WILSON BENESCH ARC (P/PAAR MET STANDS)	€ 4.100,-
MUURBEUGELS (P/PAAR)	€ 825,-
NORDOST RED DAWN MK II (STEREO PAAR)	€ 699,-

AUDIO EXCELLENCE, TEL: 0168-335180
E-MAIL: INFO@AUDIOEXCELLENCE.NL
WWW.AUDIOEXCELLENCE.NL

» END